

Mijn hart, o Hemelmajesteit, Is tot Uw dienst en lof bereid.

Psalm 108 vers 1

Ter inleiding

Het schilderij gemaakt ter gelegenheid van het afscheid van Jaap van Rijn, initiator en organist van de Mannenzang in Katwijk.

De gekozen, psalmen zijn uit de berijming van 1773.

Gezangen uit de Oude Hervormde Bundel 1938.

Allemaal psalmen, gezangen, liederen en Bijbelteksten waar Jaap bijzondere herinneringen aan heeft.

Psalm 108 is een hele speciale, want daar is de Mannenzang ooit mee begonnen.

Gezang 280 vers: 1, 2 en 5 zijn bijzondere verzen voor het gezin. Aan het eind meer hierover.

Het schilderij is 'Jaap'

De handen van Jaap, rechts in het schilderij.

Achter de speeltafel in zijn orgel. Zo mogen we dat toch wel zeggen.

Het is Jaap op de plek waar hij zijn God kan loven met zijn talenten en waar hij anderen aanzet tot zingen.

Bij zijn handen is een brandend hart van verlangen geschilderd.

Mijn hart, o Hemelmajesteit, Is tot Uw dienst en lof bereid.

Het brandende hart van verlangen en zuiverheid

Augustinus wordt meestal afgebeeld met een brandend hart in zijn hand.

Augustinus pleit voor een zuiver oog in combinatie met een zuiver hart. Als het hart niet zuiver is, kan het oog ook niet zuiver zijn. Hoe gaan wij met elkaar om? Waarom doen wij de dingen, die we doen? Is het om bij anderen in een goed blaadje te komen? Om geprezen te worden? Nee toch? Het moet zijn om er God mee te eren. Alles moet komen uit het zuivere geweten, het oprechte hart.

Je zou de spiritualiteit van Augustinus dan ook met recht de spiritualiteit van het verlangen kunnen noemen. Dat verlangen moet verdiept worden, het hart brandend gehouden, want het zoeken van de waarheid is niet alleen een zaak van onze rede, maar ook van ons hart.

Uit een citaat van moeder Teresa.

"...Hoe brandt een lamp? Alleen door de voortdurende toevoer van kleine druppels olie. Als er geen olie is, is er geen licht en de Bruidegom zal zeggen: "Ik ken je niet".

Door te zingen over Gods grote daden en Hem te loven, dat is de olie voor de lamp.

Door het hart, boven de handen, staat de titel van het schilderij in notenschrift.

Psalm 108 vers 1

Mijn hart, o Hemelmajesteit,

Is tot Uw dienst en lof bereid.

'k Zal zingen voor den Opperheer;

'k Zal psalmen zingen tot Zijn eer.

Gij, zachte harp, gij schelle luit,

Waakt op; dat niets uw klanken stuit';

'k Zal in den dageraad ontwaken,

En met gezang mijn God genaken.

Achter de toren van de Nieuwe Kerk is een ochtendlucht geschilderd. Zo'n lucht met van die ochtend flarden en condensstrepen. De leeuw is een deel van de 'muziekstandaard van het orgel'. Als Jaap speelt kijken de leeuwen link en rechts mee.

Een tweetal speciaal opgegeven Bijbelteksten

Psalm 84 vers : 6

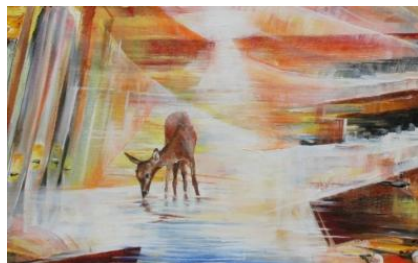
*Welzalig is de mens van wie de kracht in U is - **in hun hart zijn de gebaande wegen.***

Centraal in het schilderij zien we een 'kruisweg' met een drinkend hert.

(Psalm 42) Een weg samen met Christus. (Psalm 25)

Met Hem gestorven en met Hem Leven. (Romeinen 6 vers 8)

Psalm 84, 42 en 25 komt nog een keer terug als berijming. Dan meer hierover.

Kolossenzen 3 vers: 16

Laat het woord van Christus in rijke mate in u wonen, in alle wijsheid; onderwijs elkaar en wijs elkaar terecht, met psalmen, lofzangen en geestelijke liederen. Zing voor de Heere met dank in uw hart.

Deze tekst werd vaak door Klazina voorgelezen, als het weer eens moeilijk was. Klazina paste de tekst dan iets aan "*begeleid voor de Heere met dank in uw hart*" en dat moest en moet Jaap nog altijd beamen.

Psalm 42

Het hert der jacht ontkomen is op het kruis geschilderd.

HEER, ai, maak mij Uwe wegen, door Uw woord en Geest bekend. (Psalm 25)

In Uw huis Uw naam verhogen. Is rechts in het schilderij uitgebeeld. Kerktoren, de speeltafel. Een deel van de orgelpijpen en een paar ornamenten zijn links in het schilderij verwerkt.

Boven de orgelpijpen zien we ornamenten met harp en bazuin (Psalm 150 en Psalm 108 zachte harp en schelle luit)

Vers 3 en 7 van Psalm 42

'k Heb mijn tranen, onder 't klagen,
Tot mijn spijs, dag en nacht;

O mijn ziel, wat buigt g' u neder?
Waartoe zijt g' in mij ontrust?
Voed het oud vertrouwen weder;
Zoek in 's Hoogsten lof uw lust;
Menigwerf heeft Hij uw druk
Doen verand'ren in geluk;
Hoop op Hem, sla 't oog naar boven;
Ik zal God, mijn God, nog loven.

Naar aanleiding van de briefing, en zeer persoonlijk element, als het moeilijk was voor Jaap.
Een verdrietig opkijkend oog naar boven.
En een vallende traan.

Psalm 150

Vers 1

Looft God, looft Zijn naam alom;
Looft Hem in Zijn heiligdom;
Looft des HEEREN grote macht,
In den hemel Zijner kracht;
Looft Hem, om Zijn mogendheden,
Looft Hem, naar zo menig blijk
Van Zijn heerlijk koninkrijk,
Voor Zijn troon en hier beneden.

Vers 2

Looft God, met bazuengeklank;
Geeft Hem eer, bewijst Hem dank;
Looft Hem, met de harp en luit;
Looft Hem, met de trom en fluit;
Looft Hem, op uw blijde snaren;
Laat zich 't orgel overal
Bij het juichend vreugdgeschal,
Tot des HEEREN glorie, paren.

Psalm 84

Tegen het orgel is een zwaluwnest met jongen geschilderd en er zitten ook nog ergens een paar musjes.
Het lijkt wel of de zwaluwjongen zingen.
Geheel rechts in het schilderij, in 'de morgenstond' naast de kerktoeren, vliegen een paar zwaluwen door het schilderij om hun jongen te voeren.

Een prachtige psalm die goed bij Jaap past.

Een paar aanhalingen uit Psalm 84:

Vers 1

Hoe branden mijn genegenheên,
Om 's HEEREN **voorhof** in te treên!
Mijn ziel bezwijkt van sterk verlangen;
Mijn **hart** roept uit tot God, Die leeft,
En aan mijn ziel het leven geeft.

Vers 2

Zelfs vindt **de mus** een huis, o HEER,
De zwaluw legt haar jongskens neer
In 't kunstig nest bij Uw altaren,

Vers 3

Welzalig hij, die al zijn kracht
En hulp alleen van U verwacht,
Die kiest de welgebaande wegen;

Vers 6

Welzalig, HEER, die op U bouwt,
En zich geheel aan U vertrouwt.

Wat is de weg van de HEERE?

Psalm 84 vers 3

Welzalig hij, die al zijn kracht
En hulp alleen van U verwacht,
Die kiest de welgebaande wegen;

De bede van Psalm 25 vers 2

HEER, ai, maak mij Uwe wegen, **Door Uw woord en Geest bekend;**
Het drinkende hert op het kruis, Gods Geest daarboven.

Galaten 2 vers 20

Ik ben met Christus gekruisigd; en niet meer ik leef, maar Christus leeft in mij; en voor zover ik nu in het vlees leef, leef ik door het geloof in de Zoon van God, Die mij heeft liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgegeven.

De speeltafel, rechts in het schilderij is verlengt met de kruisbalk. Dit kruis is in een zwaar perspectief geschilderd. Het kruis lijkt nu ook op een weg. Een kruisweg.

De weg, die de HEERE ons wijst, is die van lijden.

Vers 4 Zal van Hem zijn wegen leren

Maar wel samen met HEM. Halleluja!

Psalm 25

Vers 7 De ogen opwaarts, om op God te letten

Vers 8 Zie op mij in gunst van boven; Wees mij toch genadig, HEER;

Vers 9 Sla op mijn ellenden d' ogen, Zie mijn moeite, mijn verdriet;

'Zie op mij in gunst van boven'

We willen de Hemel en ook God de belangrijkste plek centraal in het schilderij geven.

Boven het kruis wordt de Hemel geschilderd in de kleuren die in de Bijbel staan.

Lees ook Psalm 68, en gezang 280 meer hierover.

Het hemelse troongezicht

Openbaring 4 vers 2, 3 en 5

2 En terstond werd ik in de geest; en ziet, er was een troon gezet in de hemel, en er zat Een op de troon.

3 En Die daarop zat, was in het aanzien de steen **jaspis en sardius** gelijk; en een regenboog was rondom de troon, in het aanzien de steen **smaragd** gelijk.

5 En van de troon gingen uit bliksemen, en donderslagen, en stemmen; en **zeven vurige lampen** waren brandende voor de troon, welke zijn de zeven geesten Gods.

Ezechiël 1 ver 26 en Hst 10 ver 1

De kleur van deze troon is als saffier

Het licht van de hemel weerkaatsen ook op de orgelpijpen.

Het licht in het schilderij (vers 2 van 68)

Gods troon zoals hierboven is beschreven.

Hij die ons eeuwig zalig leven nu al heeft beloofd.

Dit is ook de plek in het schilderij waar het licht vandaan komt. Meer hierover bij Gez. 280.

Johannes 3 vers 14-16

*En zoals Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, zo moet de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, **maar eeuwig leven heeft.***

*Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, **maar eeuwig leven heeft.***

Psalm 68

Vers 2

Maar 't vrome volk, in U verheugd,
Zal huppelen van zielevreugd,
Daar zij hun wens verkrijgen;
**Hun blijdschap zal dan, onbepaald,
Door 't licht, dat van Zijn aanzicht straalt,
Ten hoogsten toppunt stijgen.
Heft Gode blijde psalmen aan;**
Verhoogt, verhoogt voor Hem de baan;
Laat al wat leeft Hem eren;
Bereidt den weg, in Hem verblijd,
Die door de vlakke velden rijdt;
Zijn naam is HEER der heren.

Vers 10

**Geloofd zij God met diepst ontzag!
Hij overlaadt ons, dag aan dag,
Met Zijne gunstbewijzen.**
Die God is onze zaligheid;
Wie zou die hoogste Majesteit
Dan niet met eerbied prijzen?
Die God is ons een God van heil;
**Hij schenkt, uit goedheid, zonder peil,
Ons 't eeuwig, zalig leven;
Hij kan, èn wil, èn zal in nood,
Zelfs bij het naad'ren van den dood,
Volkomen uitkomst geven.**

Op veel plaatsen in de Bijbel wordt over de machtige hand van God gesproken.

Zie ook Psalm 138 vers 4 'Uw rechterhand Zal redding geven'.

Geheel links, is Gods rechterhand geschilderd. Als beeld van Gods aanwezigheid in het schilderij. Zo ben je in het schilderij bij God, in Zijn huis. (Psalm 42 vers 1)

Zal ik naad'ren voor uw ogen, In uw huis uw naam verhogen. (Nu zonder dat vraag teken!!!)

Ook Psalm 138 zingt over:

- Dankbaarheid
- Redding en 's HEEREN wegen
- Tegenspoed en de HEEREN die mij het leven schenkt
- Uw rechterhand zal redding geven.
- Verlaat niet wat Uw hand begon.

Psalm 6 is een gebed, een boete psalm.

Deze Psalm geeft mooi aan, hoe Jaap denkt. Het behoort tot zijn lievelingspsalmen.

Voor al deze psalm zegt veel van hem.

Vers 8 Mijn ziel grijpt moed. De HEER heeft mijne klacht, genadig willen horen. En al mijn smart verzacht.

Gezangen en liederen,

Ook in deze keuze van lievelingsgezangen zien we een lijn die we ook al in de psalmen zagen.

Daarom beschrijven we alleen de nieuwe elementen voor het schilderij.

Ook hier weer veel herkenningen.

Gezang 130

- 1 God is getrouw, zijn plannen falen niet,
Hij kiest de zijnen uit, Hij roept die allen.
Die 't heden kent, de toekomst overziet,
laat van zijn woorden geen ter aarde vallen;
en 't werk der eeuwen, dat zijn Geest omspant,
volvoert zijn hand.

2 De Heer regeert! Zijn Koninkrijk staat vast,
zijn heerschappij omvat de loop der tijden;
een **sterke hand**, die nooit heeft misgetast,
blijft met het heilig zwaard des Geestes strijden;
en d' adem zijner lippen overmant
de tegenstand.

3 **De Heil'ge Geest, die haar de toekomst spelt,
doet aan Gods Kerk zijn heilgeheimen weten;**
Hij, die haar leidt en in de waarheid stelt
heeft zijn bestek met wijsheid uitgemeten;
Hij trekt met heel zijn Kerk van land tot land
als Gods gezant.

Gods Geest is bovenin het schilderij geschilderd in de kleuren van de hemel. De Geest is pasteus (dik geschilderd) zodat bij lichtval van opzij of van boven de vormen pas goed te zien zijn.

En volgt '**Groot is uw trouw o Heer**' hierop.

'Ieder morgen' geheel rechts in het schilderij.

'Vergeving van zonden' Het kruis.

'Hoop op de toekomst' en 'het eeuwig leven', dat we nu al hebben ontvangen.

Nog een tekst met deze beloften.

Johannes 6 vers 40

*Dit wil mijn Vader: dat iedereen die de Zoon ziet en in hem gelooft, **eeuwig leven heeft**,
en dat ik hen op de laatste dag uit de dood zal opwekken.'*

'Groot is Uw trouw o Heer' , vind je terug in

Klaagliederen 3 vers 21-25

Dit zal ik ter harte nemen, daarom zal ik hopen:

*Het is de goedertierenheid van de HEERE dat wij niet omgekomen zijn,
dat Zijn barmhartigheid niet opgehouden is!*

Nieuw zijn ze, elke morgen; groot is Uw trouw!

Mijn deel is de HEERE, zegt mijn ziel, daarom zal ik op Hem hopen.

Goed is de HEERE voor wie Hem verwacht, voor de ziel die Hem zoekt.

Gezang 135

- 1 Dankt, dankt nu allen God
met blijde feestgezangen!
- 2 Hij, d' eeuwig rijke God,
wil ons reeds in dit leven
zijn vreed' en heilgenot,
als aan zijn kind'ren geven.
Hij zal ons door zijn Geest
vermeerd'ren licht en kracht,
en ons uit alle nood
verlossen door zijn macht.

Genade God oneindig groot

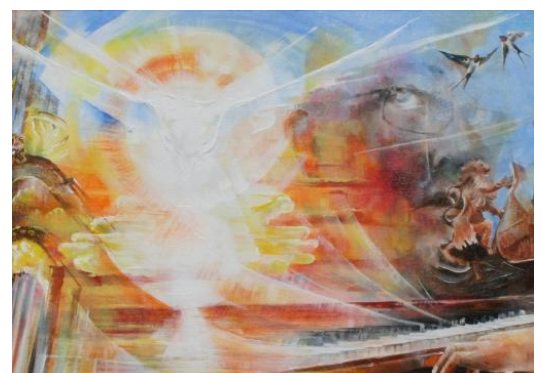
Genade, zo oneindig groot
dat ik, die 't niet verdien
het leven vond, want ik was dood
en blind, maar nu kan 'k zien

Want Jezus droeg mijn zondelast
en tranen aan het kruis.
Hij houdt mij door genade vast
en brengt mij veilig thuis.

Als ik daar in zijn heerlijkheid
mag stralen als de zon
dan prijs ik Hem in eeuwigheid
dat ik genade vond

En heel bijzonder gezang, ook voor het hele gezin is gezang 280 vers 1, 2 en 5

In het begin van deze beschrijving hebben we al geschreven
dat we speciale aandacht willen geven aan dit gezang.
Wat natuurlijk opgevallen is, dat er een ruimte is ontstaan
boven het kruis met hert (onderin het schilderij) en Gods
troon met Geest (boven in het schilderij).

Een ruimte van rust, het gehele schilderij draait om deze ruimte.
De kleuren van de hemel draaien spiraalsgewijs links en rechts het schilderij in. Met namen naar de handen van Jaap rechts op de speeltafel van het orgel.
Zie ook de eerder beschreven hemelkleuren die lijken op die van een ondergaande zon.
Deze kleuren komen ook terug in het brandende hart, geheel rechts. Dit geeft een mooie balans in het schilderij.

Boven de 'kruisweg' willen we het beeld van een ondergaande zon schilderen.
De wolken links en rechts van die zon willen we iets meer de vorm van handen geven.
Handen die je welkom heten.
Dat hert op het kruis, weet de weg daarna toe, wel te vinden.

Gezang 280

Dank betalen in mijn avondlied. Van de morgenstond tot de avond. Een geheel leven.
Het zonlicht moge nederdalen. We worden verwacht, (de wolkenhanden) we hebben het eeuwig leven al ontvangen.
Maar Gij mijn licht, begeeft mij niet. De troostende lichtstraal op de handen van Jaap.
Met uw gunst omringen. De spiraal in het centrum van het schilderij.
Meer dan een vader zorgdet Gij. Uw hand heeft mij gevoed, geleid. De beschermende hand links in het schilderij.
Heb dank, reeds van de vroege morgen. Rechts in het schilderij.

Eens aan de avond van mijn leven
breng ik, van zorg en strijden moe,
voor elke dag, mij hier gegeven,
U hoger, reiner loflied toe.

En waar kan je dan het beste zijn, bij HEM, aan de voet van het kruis.

Gezang 280 vers 1,2 en 5

- 1 'k Wil U, o God, mijn dank betalen,
U prijzen in mijn avondlied.
Het zonlicht moge nederdalen,
maar Gij, mijn Licht, begeef mij niet.
Gij woudt mij met uw gunst omringen,
meer dan een vader zorgdet Gij,
Gij, milde bron van zegeningen;
zulk een ontfermer waart Gij mij.
- 2 Uw trouwe zorg wou mij bewaren,
uw hand heeft mij gevoed, geleid;
Gij waart nabij in mijn bezwaren,

nabij in elke moeilijkheid.
Deez' avond roept mij na mijn zorgen
tot rust voor lichaam en voor geest.
**Heb dank, reeds van de vroege morgen
zijt Gij mijn heil en hulp geweest.**

- 5 Ik weet, aan wien ik mij vertrouwde,
al wisselen ook dag en nacht.
Ik ken de rots waarop ik bouwe;
hij faalt niet, die uw heil verwacht.
**Eens aan de avond van mijn leven
breng ik, van zorg en strijden moe,
voor elke dag, mij hier gegeven,
U hoger, reiner loflied toe.**